

## Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 03, 2017

Nummer 3, 2017

*Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.*

### INHOUDSOPGAVE

#### Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:4050](#) 07-12-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:4051](#) 30-11-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:4016](#) 23-11-2016

#### Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2016:10646](#) 21-12-2016

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2016:9442](#) 16-11-2016

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2016:8663](#) 19-10-2016

## RECHTSPRAAK

### ***Adoptief-moeder wordt niet-ontvankelijk verklaard in haar verzoek tot postume adoptie door haar overleden partner.***

De vrouw heeft in China een kind geadopteerd. Deze in China uitgesproken adoptie wordt in Nederland erkend. Zij is procedureel in overeenstemming met de eisen van de Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie.

De vrouw verzoekt voorts om adoptie van het kind door haar overleden partner. Gedurende het gehele, vele jaren durende adoptietraject had de vrouw een affectieve relatie met haar overleden partner. Er is destijds besloten om de adoptieprocedure te voeren op alleen de naam van de vrouw en later in Nederland de weg van de partneradoptie te volgen. Haar overleden partner is steeds nauw bij de adoptieprocedure betrokken geweest. Haar partner is echter onverwacht overleden.

Naar haar oordeel past de postume adoptie binnen het Nederlandse recht, ook al kent de wet deze vorm van adoptie sinds 1 april 1998 niet meer. Als zwaarwegend belang van het kind heeft te gelden dat het kind een juridische vader en moeder heeft. De postume adoptie, zoals het Nederlandse recht die heeft gekend, was alleen mogelijk voor hen die gehuwd waren. De vrouw was niet gehuwd met de man, maar had gedurende twintig jaar een zeer hechte relatie met hem. Het was een samenleving 'als waren zij gehuwd'. Zou de regeling voor de postume adoptie er nog zijn, dan was deze zeker aangepast en verruimd in verband met de huidige veelheid van samenlevingsvormen. De vrouw wijst op rechtspraak van twee andere rechtbanken en een eerdere uitspraak van de Rechtbank Noord-Holland. Ten slotte wijst de vrouw erop dat als rechtsgevolg van de postume adoptie het kind erfgenaam zou zijn van haar overleden partner.

De rechtbank is van oordeel dat het systeem van de wet, waarbij een verzoek tot adoptie alleen gedaan kan worden door de beoogd adoptiefouder(s), zoals onder meer naar voren komt in artikel 1:227 lid 2 BW, in de weg staat aan de mogelijkheid dat de vrouw het adoptieverzoek namens haar overleden partner indient. Naar het oordeel van de rechtbank kan deze bepaling niet zodanig ruim worden uitgelegd dat de vrouw kan worden ontvangen in het verzoek om namens haar overleden partner een verzoek in te dienen tot adoptie van het kind. Daarbij

overweegt de rechtbank dat artikel 3 IVRK niet tot een andere uitkomst leidt. Het belang van het kind als een overweging van de eerste orde is door de wetgever in de wettelijke regeling van de adoptie verdisconteerd. De wetgever heeft niet gewild dat na het overlijden van de partner door een ander het verzoek tot adoptie door die partner kan worden gedaan.

Het beroep op de tot 1 april 1998 mogelijke postume adoptie kan de vrouw evenmin baten. Die bepaling had als achtergrond dat alleen adoptie door gehuwden mogelijk was. Deze regel zou bij overlijden van een van beide echtgenoten ertoe leiden dat adoptie niet meer mogelijk was. Daarom is voorzien in postume adoptie. Aangezien eenpersoonsadoptie mogelijk werd, is om die reden de postume adoptie afgeschaft.

De genoemde uitspraken van andere rechtbanken en een eerdere uitspraak van dezelfde rechtbank leiden evenmin tot een ander oordeel, nu de situaties daarin wezenlijk verschillen van de onderhavige.

Het beroep op artikel 8 en 12 EVRM baat evenmin, aangezien daaruit geen recht voortvloeit om (na overlijden) een kind te adopteren.

---

**Instantie:** Rechtbank Noord-Holland

**Datum uitspraak:** 21-12-2016

**ECLI:** ECLI:NL:RBNHO:2016:10646

**Zaaknummer:** C/15/246967 / FA RK 16-4708

## RECHTSPRAAK

***Geregistreerd partnerschap met uitsluiting van iedere gemeenschap. Eenvoudige gemeenschap van de echtelijke woning. Heeft de vrouw recht op vergoeding van de door haar bij verkoop van haar eerdere woning gerealiseerde ingebrachte overwaarde? Heeft de vrouw recht op vergoeding van het ingebrachte spaargeld? Het hof beantwoordt de eerste vraag bevestigend en de tweede ontkennend.***

Partijen hebben bij het aangaan van hun geregistreerd partnerschap partnerschapsvoorwaarden opgemaakt. Uit deze partnerschapsvoorwaarden blijkt dat geen enkele gemeenschap van goederen zal bestaan, met uitzondering van een gemeenschap van inboedel. Voorts blijkt uit artikel 1 lid 2 van de partnerschapsvoorwaarden dat een partner een nominaal vergoedingsrecht heeft jegens de andere partner, indien de gelden of een goed aan diens vermogen zijn/is onttrokken en ten goede zijn/is gekomen aan de andere partner. Aangezien partijen deze regeling onderling hebben getroffen, is artikel 1:87 BW niet van toepassing.

Partijen hebben een woning in mede-eigendom verkregen, zijnde de echtelijke woning, zodat tussen partijen een eenvoudige gemeenschap in de zin van artikel 3:166 BW bestaat. Partijen zijn ieder voor de helft eigenaar van de woning. Dit betekent dat ieder zijn eigen aandeel in het goed zelf moet financieren. Naar het oordeel van het hof is uit de overgelegde stukken genoegzaam gebleken dat de vrouw uit haar privévermogen ongeveer € 40.000 in de echtelijke woning heeft geïnvesteerd. De vrouw dient daarom bij verkoop van de woning deze investering terugbetaald te krijgen. Zij heeft dan ook, alvorens wordt overgegaan tot de verdeling van de overwaarde van de echtelijke woning, een vergoedingsrecht van deze ongeveer € 40.000 nominaal uit de opbrengst van de echtelijke woning. Het hof verwijst in dit kader naar de uitspraak van de Hoge Raad van 21 april 2006 (ECLI:NL:HR:2005:AU8938), waarin de Hoge Raad heeft geoordeeld dat bij verdeling van de gemeenschap iedere echtgenoot recht heeft op vergoeding door de gemeenschap van het bedrag dat hij uit zijn privévermogen ten behoeve van de verkrijging van het gemeenschapsgoed heeft besteed, en dat hetgeen na aftrek van het totaal van die vergoedingen van de waarde, of bij vervreemding,

van de opbrengst van het goed resteert, iedere echtgenoot naar evenredigheid van zijn aandeel in de gemeenschap toekomt.

Wat het spaargeld betreft van ongeveer € 10.000 dat de vrouw heeft ingebracht, heeft het hof ter zitting vastgesteld dat dat spaargeld is besteed aan vakanties van partijen. Het hof rekent deze uitgaven tot de kosten van huishouding. De onderlinge afrekening van huishoudkosten dient periodiek plaats te vinden, na het verstrijken van ieder kalenderjaar. Dit is in dit geval niet gebeurd. Het hof is dan ook van oordeel dat het recht van de vrouw om het deel van de kosten van de vakanties dat de man verhoudingsgewijs voor zijn rekening had moeten nemen, terug te vorderen, is komen te vervallen. Aan de vrouw komt dan ook geen vergoeding recht toe voor het bedrag van het spaargeld.

---

**Instantie:** Gerechtshof Den Haag

**Datum uitspraak:** 07-12-2016

**ECLI:** ECLI:NL:GHDHA:2016:4050

**Zaaknummer:** 200.186.723/01

## RECHTSPRAAK

***Echtscheiding van Marokkaans huwelijk. Rechtbank heeft de man veroordeeld om aan de vrouw te voldoen het nog niet betaalde restant van de bruidsgave. Het hof oordeelt dat de Nederlandse rechter bevoegd is het verzoek van de vrouw te beoordelen als nevenverzoek en bekrachtigt de beslissing van de rechtbank.***

Bij beschikking van rechtbank is tussen partijen de echtscheiding uitgesproken. Verder is de man veroordeeld ter zake van de bruidsgave tot betaling aan de vrouw van een bedrag van £ 7391.

In hoger beroep betwist de man onder meer de bevoegdheid van de Nederlandse rechter om te beslissen op het verzoek van de vrouw ter zake van de bruidsgave. De bruidsgave wordt volgens de man uitsluitend beheerst door het Marokkaanse recht en moet worden gezien als een soort van eenmalige alimentatie of (sociale) verzekering bij huwelijksontbinding in plaats van een vorm van vermogensdeling. Het verzoek van de vrouw kan ook niet worden opgevat als een niet geregelde nevenvoorziening, omdat er onvoldoende samenhang is met het verzoek tot echtscheiding.

Het hof overweegt als volgt. Een Nederlandse rechter komt met betrekking tot de echtscheiding rechtsmacht toe op grond van artikel 3 lid 1 onder a, eerste streepje en onder b Brusel I/bis. Op grond van artikel 4 lid 3 Rv komt de Nederlandse rechter rechtsmacht toe ten aanzien van daarmee verband houdende nevenvoorzieningen. Het hof is van oordeel dat de verzochte voorziening met betrekking tot de bruidsgave als nevenvoorziening in de zin van artikel 827 lid 1 onder f Rv heeft te gelden, aangezien deze voorziening voldoende samenhang vertoont met het verzoek tot echtscheiding. De door de vrouw verzorgde voorziening tot voldoening van het resterende deel van de bruidsgave aan haar sluit aan bij de regeling van de gevolgen van echtscheiding.

De rechtbank heeft overwogen dat de bepaling ter zake de bruidsgave in de door partijen ondertekende huwelijksakte moeten worden gezien naar Marokkaans recht. Aangezien tegen deze beslissing geen grief is gericht, gaat het hof hiervan uit.

Vervolgens heeft de rechtbank overwogen:

‘De vrouw heeft recht op de volledige overeengekomen bruidsgave na de daadwerkelijke consummatie van het huwelijk op grond van artikel 32 van de Mudawwana. Gesteld noch gebleken is dat tussen partijen geen geldig huwelijk gesloten is en/of van consummatie van het huwelijk. Ingevolge het toepasselijke Marokkaanse recht had de vrouw vanaf het moment dat aan deze vereisten werd voldaan recht op betaling van het resterende deel van de bruidsgave. Van (eerdere) betaling van het resterende deel is niet gebleken en de hoogte van het naar euro’s omgerekende bedrag is niet betwist.’

Tegen deze overwegingen zijn geen grieven gericht, zo dat het hof hiervan uitgaat. Naar het oordeel van het hof heeft de rechtbank op juiste gronden geoordeeld dat in de onderhavige zaak het verzoek van de vrouw tot betaling van het resterende deel van de bruidsgave wordt toegewezen. Het hof neemt de gronden over en maak deze tot de zijne.

Het hof veroordeelt de man tot betaling van het resterende deel.

---

**Instantie:** Gerechtshof Den Haag

**Datum uitspraak:** 30-11-2016

**ECLI:** ECLI:NL:GHDHA:2016:4051

**Zaaknummer:** 200.188.133/01

## RECHTSPRAAK

### ***Vrouw vordert dat de man op grond van artikel 843a en 22 Rv een groot aantal schriftelijke bewijsmiddelen in het geding moet brengen. Het hof wijst deze vordering af.***

De vrouw vordert in hoger beroep op basis van artikel 843a en 22 Rv dat de man een groot aantal schriftelijke bewijsmiddelen in het geding moet brengen. Het hof stelt voorop dat artikel 843a Rv betrekking heeft op de bijzondere exhibitieplicht in en buiten rechte. Het biedt een partij de mogelijkheid kennis te nemen van een schriftelijk bewijsmiddel dat haar in beginsel wel bekend is, maar niet in haar bezit is. Het Nederlandse recht kent geen algemene exhibitieplicht voor partijen, in die zin dat partijen jegens elkaar of ten opzichte van de rechter verplicht zijn en gedwongen kunnen worden tot het verschaffen van informatie en documenten. Artikel 843a Rv biedt niet de mogelijkheid voor het opvragen van documenten waarvan de wederpartij indicaties heeft of vermoedt dat de wederpartij over die stukken beschikt en waarvan hij vermoedt dat deze stukken weleens steun kunnen geven aan zijn of haar stelling. De gevraagde bescheiden moeten voldoende bepaald zijn. De in artikel 22 Rv gegeven bevoegdheid aan de rechter om op de zaak betrekking hebbende bescheiden op te vragen is een discretionaire bevoegdheid van de rechter en niet van de vrouw.

De vrouw heeft naar het oordeel van het hof niet voldaan aan het bepaalde in artikel 843a Rv, aangezien zij niet concreet heeft aangegeven welke stukken zij nodig heeft voor haar bewijsvoering waarvan zij vermoedt dat die onder de man zijn. Daaruit volgt dat het hof evenmin aanleiding ziet de man te bevelen op grond van het bepaalde in artikel 22 Rv bepaalde bescheiden over te leggen. Ook in zoverre faalt het incidenteel beroep van de vrouw.

---

**Instantie:** Gerechtshof Den Haag

**Datum uitspraak:** 23-11-2016

**ECLI:** ECLI:NL:GHDHA:2016:4016

**Zaaknummer:** 200.185.511/01

## RECHTSPRAAK

***Partneralimentatie. Rechtbank stelt vast dat partijen ten aanzien van behoefte en draagkracht bewust zijn afgeweken van de wettelijke maatstaven. Volkomen wanverhouding tussen wat partijen bij het sluiten van de overeenkomst voor ogen stond en wat zich in werkelijkheid heeft voorgedaan? De rechtbank vindt van niet.***

Tussen partijen is de partneralimentatie in geschil. De rechtbank stelt vast dat tussen partijen niet in geschil is dat zij bij de overeengekomen partneralimentatie in het echtscheidingsconvenant bewust zijn afgeweken van de wettelijke maatstaven door niet (volledig) uit te gaan van de regels voor behoefte en draagkracht. Indien partijen in een echtscheidingsconvenant bewust afwijken van de wettelijke maatstaven geldt niet meer onverkort het uitgangspunt van artikel 1:401 lid 1 BW dat een overeenkomst betreffende levensonderhoud bij latere rechterlijke uitspraak kan worden gewijzigd, wanneer deze overeenkomst door wijziging van omstandigheden ophoudt aan de wettelijke maatstaven te voldoen. Een overeenkomst betreffende levensonderhoud kan op grond van artikel 1:401 lid 5 BW worden gewijzigd of ingetrokken, indien zij is aangegaan met grove miskenning van de wettelijke maatstaven. In een situatie echter waarin partijen bij het overeenkomen van een partnerbijdrage bewust zijn afgeweken van de wettelijke maatstaven, geldt het hiervoor genoemde vijfde lid niet, maar past de rechter artikel 1:159 lid 3 BW naar analogie toe (zie onder meer de beschikkingen van de Hoge Raad van 23 oktober 1987 met ECLI:NL:HR:1987:AD0015 en 18 december 2015 met ECLI:NL:HR:2015:3635). De rechter mag in dat geval slechts tot een wijziging van de overeenkomst betreffende levensonderhoud overgaan indien de verzoeker stelt en de rechter aannemelijk oordeelt dat na het tot stand komen van de overeenkomst een wijziging van omstandigheden is ingetreden die meebrengt dat de andere partij, in het licht van alle dan bestaande omstandigheden, naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ongewijzigde instandhouding van de overeenkomst niet mag verwachten. Er moet voor een wijziging sprake zijn van een zeer ingrijpende wijziging van omstandigheden en van een volkomen wanverhouding tussen wat partijen bij het sluiten van de overeenkomst voor ogen stond en wat zich in werkelijkheid heeft voorgedaan.

De man heeft als wijziging van omstandigheden aangevoerd dat hij vanwege het bereiken van

de pensioengerechtigde leeftijd en het daarbij behorende lagere pensioeninkomen geen partnerbijdrage meer aan de vrouw kan betalen. De rechtbank is van oordeel dat het door de man aangevoerde niet kan leiden tot de conclusie dat ongewijzigde instandhouding van het echtscheidingsconvenant leidt tot het ontstaan van een volkomen wanverhouding tussen wat partijen bij het sluiten van de overeenkomst voor ogen stond en wat zich in werkelijkheid heeft voorgedaan. Reeds bij het sluiten van het convenant was het voor partijen duidelijk dat de man rond zijn 65e levensjaar met pensioen zou gaan. Dit was ten tijde van het sluiten van de overeenkomst geen onvoorzienbare omstandigheid. Bij haar oordeel neemt de rechtbank voorts in aanmerking dat niet is gebleken dat de man bij voortduring van de overeengekomen partnerbijdrage in betalingsnood komt. De enkele omstandigheid dat de vrouw thans mogelijk meer te besteden heeft dan de man maakt naar het oordeel van de rechtbank niet dat het echtscheidingsconvenant moet worden gewijzigd. De rechtbank heeft gelet hierop dan ook geconcludeerd dat de er geen grond aanwezig is om een wijziging aan te brengen in de door partijen overeengekomen partneralimentatie. Het verzoek van de man tot nihilstelling van de partneralimentatie is daarom afgewezen.

---

**Instantie:** Rechtbank Noord-Holland

**Datum uitspraak:** 16-11-2016

**ECLI:** ECLI:NL:RBNHO:2016:9442

**Zaaknummer:** C/15/235580 / FA RK 15-7238

## RECHTSPRAAK

### ***Verzoek tot wijziging van kinderalimentatie wordt afgewezen. Gelet op de wijze waarop de man heeft geprocedeerd wordt hij veroordeeld in de proceskosten van de zijde van de vrouw.***

In familiezaken wordt in het algemeen besloten tot compensatie van de proceskosten, hetgeen inhoudt dat iedere partij de eigen kosten dient te dragen. Er kunnen zich echter gevallen voordoen waarbij het in strijd is met de redelijkheid en billijkheid om de proceskosten te compenseren. Wil sprake zijn van een dergelijke situatie, dan dient sprake te zijn van het nodeloos in rechte betrekken van de wederpartij. De rechtbank is van oordeel dat daarvan in de onderhavige zaak sprake is. De man heeft de onderhavige procedure geëntameerd zonder voorafgaand overleg. In het verzoekschrift is gesteld dat de man de kinderbijdrage niet meer kan betalen en is letterlijk aangegeven dat de nieuwe echtgenoot van de vrouw wellicht een deel van de inkomensterugval van de man kan opvangen. De man heeft bij het verzoekschrift geen financiële bewijsstukken overgelegd. Het lijkt hier een *'fishing expedition'* te betreffen.

Eerst acht maanden na indiening van het verzoekschrift, veertien dagen voor de zitting, heeft de man een dertigtal producties overgelegd. Uit de bijgevoegde draagkrachtberekening blijkt dat hij in ieder geval nog over draagkracht voor een kinderbijdrage beschikt van € 578,42 per maand. Vijf dagen voor de zitting heeft hij dit bedrag teruggebracht tot € 202,63 per maand. Zijdens de vrouw is aannemelijk gemaakt dat het inkomen van de man niet is gewijzigd ten opzichte van de vorige beschikking, op grond waarvan de verzochte wijziging is afgewezen. De wijze waarop de man de procedure is gestart en vervolgens heeft voortgezet, maakt dat de rechtbank van oordeel is dat een kostenveroordeling op zijn plaats is.

---

**Instantie:** Rechtbank Noord-Holland

**Datum uitspraak:** 19-10-2016

**ECLI:** ECLI:NL:RBNHO:2016:8663

**Zaaknummer:** C/15/237914 / FA RK 16-264